LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Lausunto
D/4481/10.02.01.03/2025

13.5.2026
Alueellinen vastuumuseo

Lahden kaupunki / kaupunkisuunnittelu

Viite: Lausuntopyyntö 23.4.2026

Asia: Asemakaavamuutos A-2951, Sipurantie 28 ja Moisalankatu 1, Ahtiala, Lahti

Kaavoitettava alue sijaitsee Lahden kaupungin Ahtialan (13.) kaupunginosassa. Asemakaavamuutos kohdistuu kortteleihin 13328, 13470 ja 13471 sekä Moisalanrannan ja Moisalanpuiston alueille. Alue rajautuu länsiosastaan Alasenjärveen. Suunnittelualueen pinta-ala on yhteensä noin 32,9 ha. Asemakaavamuutoksessa Alasenjärven itäosassa loma-asuntojen korttelialue 13328 (RA) muutetaan asuinkäyttöön sekä Moisalanrannan urheilu- ja virkistyspalvelualueesta (VU) muutetaan kaksi aluetta viereisiin AO- ja KL-alueisiin näitä tontteja palveleviksi alueiksi. Sipurantien varressa oleva autopaikkojen korttelialue 13470 (LPA) muutetaan lähivirkistysalueeksi. Tontteja muodostetaan kahdeksan nykyisen yhden sijaan. Pientalotontit ovat kooltaan 950 – 1450 m2 ja rakennusten kerrosluvuksi määritetään enintään kaksi kerrosta ja kokonaisrakennusoikeudeksi kullekin tontille 300 + t50 kem2.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu 16.4.2026 päivätystä asemakaavan luonnosaineistosta pyydettynä lausuntonaan seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö
Suunnitelma-alueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojaamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Siltä ei ole myöskään tehty ilmoituksia esinelöydöistä. Vaikka alueen muinaisjäännöstiedot eivät ole ajan tasalla (alue on viimeksi ollut osa arkeologisen inventoinnin kohdealuetta 24 vuotta sitten: *A. Lahelma 2002: Lahti. Arkeologinen täydennysinventointi*), sitä on tulkittava topografialtaan ja korkeudeltaan epäedullisena esihistoriallisen ajankohteille. Historiallisen kartta-aineiston, ilmavalokuvien ja lidar 5-aineiston perusteella alueella ei sijaitse myöskään mitään sellaista myöhempää kohdetta, joka edellyttäisi suojelua. Edellä esitetyn perusteella museo katsoo, ettei asiakohdan hankkeelle ole esteitä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema
Suunnittelualueella on voimassa asemakaava 398A-1936, joka on saanut lainvoiman 27.9.2001 sekä asemakaava 398A-1204, joka on saanut lainvoiman 7.3.1991. Asemakaavan muutosalueella sijaitsee kaksi suojeltua rakennusta. Rakennukset on inventoitu osana lahden yleiskaava 2035 (y-205) rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitysinventointia (Ramboll, 2024).

Fellmaninkatu 3 15110 Lahti Finland
etunimi.sukunimi@lahti.fi

lahdenmuseot.fi

LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Lausunto
D/4481/10.02.01.03/2025

13.5.2026
Alueellinen vastuumuseo

Suojellut rakennukset, navetta ja muonamiesten talo (Sipurantie 28 ja Moisalankatu 1), kuuluvat Sipuran tilaan. Sipura on Seestan kartanon säteri, jonka historia ulottuu 1600-luvulle. Vuonna 1945 Seestan isäntä luovutti Sipuran asutustilaksi. Sen vanhoista rakennuksista on säilynyt muonamiesten talo, sauna ja navetta, joka ainakin osittain on peräisin 1700-luvun loppupuolelta. Navetta on uusittu vuonna 1930. (Ramboll, 2024.)

Navetta on suojeltu asemakaavamerkinnällä sr-1, jonka määräys kuuluu: *Historiallisesti arvokas ja ympäristön kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia muutos- tai korjaustöitä, jotka turmelevat julkisivujen tai vesikaton rakennustaiteellista tai historiallista arvoa*. Asuinrakennus on suojeltu merkinnällä sr-2: suojeltava rakennus. *Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavat korjaus- ja muutostyöt eivät saa vähentää rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa.*

Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä, osoitteessa Moisalankatu 2, sijaitsee Moisala, joka liitettiin Sipuran tilaan vuonna 1949. Tilojen välinen raja kulki nykyistä pihatietä pitkin. Päärakennus on peräisin 1930- luvun lopulta, pihapiirissä on myös tiilinavetta. Kaupunki osti Sipuran ja Moisalan vuonna 1966. Moisala on inventoitu osana lahden yleiskaava 2035 (y-205) rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitysinventointia. (Ramboll, 2024.)

Asemakaavamuutoksessa suojeltujen rakennuksen pihapiireihin tai suojelumerkintöihin ei kohdistu muutoksia. Asemakaavaluonnoksessa esitetty pientalorakentaminen ei vaaranna suojeltujen rakennusten tai arvokkaiden kulttuuriympäristöjen arvoja. Museo kehottaa harkitsemaan sr-1 ja sr-2 merkintöjen päivittämistä niin, että purkamista käsittelevä määräys kuuluu: *Rakennusta ei saa purkaa*. Tämä merkintä on tulkinnaltaan nykyistä yksiselitteisempi, jolloin purkamisluvan käsittely edellyttää aina poikkeuslupamenettelyn.

Museolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavaluonnoksesta.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Esko Tikkala
rakennustutkija	Sanni Hujanen

Fellmaninkatu 3 15110 Lahti Finland
etunimi.sukunimi@lahti.fi
lahdenmuseot.fi

LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Lausunto
D/4481/10.02.01.03/2025

13.5.2026
Alueellinen vastuumuseo

Tiedoksi: Museovirasto, Lupa- ja valvontavirasto

Fellmaninkatu 3 15110 Lahti Finland
etunimi.sukunimi@lahti.fi

lahdenmuseot.fi